

*** Bu KHK 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Kanunun 191 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak 6769 sayılı Kanunun geçici maddeleri gereğince mülga KHK'nin bazı hükümlerin uygulanmasına devam edileceğinden uygulayıcıya kolaylık sağlamak amacıyla 556 sayılı KHK sistemde korunmuştur.

MARKALARIN KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Kanun Hükmünde Kar.nin Tarihi :24/6/1995, No : 556
Yetki Kanununun Tarihi : 8/6/1995, No : 4113
Yayımlandığı R.G.Tarihi : 27/6/1995, No : 22326
V.Tertip Düsturun Cildi : 34

BİRİNCİ KISIM BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Korumadan Yararlanacak Kişiler

Amaç ve kapsam

Madde 1 – Bu Kanun Hükmünde Karamamenin amacı, bu Kanun Hükmünde Karamame hükümlerine uygun olarak tescil edilen markaların korunmasını sağlamaktır. Bu Kanun Hükmünde Karamame, markaların korunmasına ilişkin esasları, kuralları ve şartları kapsar.

Tanımlar

Madde 2 – Bu Kanun Hükmünde Karamamede geçen:

- "Marka", ortak markalar ve garanti markaları dahil ticaret markaları veya hizmet markalarını.
- "Paris Sözleşmesi", Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20 Mart 1883 Tarihli Mukavele ile Türkiye tarafından onaylanmış değişikliklerini,
- "Enstitü", 544 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile kurulan Türk Patent Enstitüsünü.
- "Marka Vekili", bu Kanun Hükmünde Karamamede belirtilen haklarla ilgili konularda, ilgili kişileri Enstitü nezdinde temsil eden, danışmanlık yapan ve haklarının korunması için Enstitü nezdinde gerekli girişimlerde bulunan ve işlemleri yürüten kişileri, ifade eder.

812

Korumadan yararlanacak kişiler

Madde 3 – Bu Kanun Hükmünde Karamamenin öngördüğü koruma; Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ikametgahı olan veya sınai veya ticari faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerce veya Paris Sözleşmesi yahut Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması hükümleri dahilinde başvuru hakkına sahip kişilerce elde edilir.

Bu Kanun Hükmünde Karamame kapsamına girmemekle beraber, Türkiye Cumhuriyeti uyuşundaki kişilere kanunen veya fiilen marka koruması tanınmış yabancı devletlerin gerçek veya tüzel kişileri de karşılıklılık ilkesi uyarınca Türkiye'de marka korunmasından aynı şekilde yararlanır.

Milletlerarası anlaşmaların öncelikle uygulanması

Madde 4 – Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası anlaşma hükümlerinin bu Kanun Hükmünde Karamame hükümlerinden daha elverişli olması halinde, 3 üncü maddede belirtilen kişiler, elverişli hükümlerin uygulanmasını talep etme hakkına sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

Markanın İçereceği İşaretler ve Markanın Elde Edilmesi

Markanın içereceği işaretler

Madde 5 – Marka, bir teşebbüsün mal veya hizmetlerini bir başka teşebbüsün mal veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlaması koşuluyla, kişi adları dahil, özellikle sözcükler, şekiller, harfler, sayılar malların biçimi veya ambalajları gibi çizimle görüntülenebilen veya benzer biçimde ifade edilebilen, baskı yoluyla yayımlanabilen ve çoğaltılabilen her türlü işaretleri içerir. ^{(1) (2)}

Marka, mal veya ambalajı ile birlikte tescil ettirilebilir. Bu durumda mal veya ambalajın tescilli marka sahibine mal veya ambalaj için inhisari bir hak sağlamaz. **(Ek cümle :22/6/2004 – 5194/12 md.)** İnhisari hak sağlamayan bu tür unsurlar tescil belgesi üzerinde açıkça belirtilir.

Marka hakkının elde edilmesi

Madde 6 – Bu Kanun Hükmünde Karamame ile sağlanan marka koruması tescil yoluyla elde edilir.

Marka tescilinde red için mutlak nedenler

Madde 7 – Aşağıda yazılı işaretler marka olarak tescil edilemez:

- 5 inci madde kapsamına girmeyen işaretler,

(1) Bu fıkraya "sayılar" ibaresinden sonra gelmek üzere 3/11/1995 tarih ve 4128 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle "malların biçimi veya ambalajlarının" ibaresi eklenmiş olup, metne işlenmiştir.

(2) Bu fıkrada yer alan "ambalajlarının" ibaresi, 22/6/2004 tarihli ve 5194 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle "ambalajları" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

813

b) **(Değişik : 22/6/2004 – 5194/13 md.)** Aynı veya aynı türdeki mal veya hizmetle ilgili olarak tescil edilmiş veya daha önce tescil için başvurusu yapılmış bir marka ile aynı veya ayırt edilemeyecek kadar benzer olan markalar,

c) Ticaret alanında cins, çeşit, vasf, kalite, miktar, amaç, değer, coğrafi kaynak belirten veya malların üretildiği, hizmetlerin yapıldığı zamanı gösteren veya malların ve hizmetlerin diğer karakteristik özelliklerini belirten işaret ve adlandırmaları münhasıran veya esas unsur olarak içeren markalar.⁽¹⁾

d) Ticaret alanında herkes tarafından kullanılan veya belirli bir meslek sanat veya ticaret grubuna mensup olanları ayırt etmeye yarayan işaret ve adları münhasıran veya esas unsur olarak içeren markalar,

e) Malın özgün doğal yapısından ortaya çıkan şeklini veya bir teknik sonucu elde etmek için zorunlu olan, kendine malın şeklini veya mala asli değerini veren şekli içeren işaretler,

f) Mal veya hizmetin niteliği, kalitesi veya üretim yeri, coğrafi kaynağı gibi konularda halkı yanıltacak markalar,

g) Yetkili mercilerden kullanmak için izin alınmamış ve dolayısıyla Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesine göre reddedilecek markalar,

h) Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 ncı maddesi kapsamı dışında kalan ancak kamuyu ilgilendiren, tarihi, kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği diğer armalar, amblemler veya nişanları içeren markalar,

i) (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 27/5/2015 tarihli ve E: 2015/33, K: 2015/50 sayılı Kararı ile.)

j) Dini değerleri ve sembolleri içeren markalar,

k) Kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı markalar.

(Ek fıkra : 3/11/1995 - 4128/5 md.;Değişik:22/6/2004 – 5194/13 md.) Bir marka tescil tarihinden önce kullanılmış ve tescile konu mallar veya hizmetlerle ilgili olarak bu kullanım sonucu ayırt edici bir nitelik kazanmış ise (a), (c) ve (d) bentlerine göre tescili reddedilemez.

Marka tescilinde red için nispi nedenler

Madde 8 – Tescil edilmiş veya tescil için başvuru yapılmış bir markanın sahibi tarafından itiraz yapılması durumunda aşağıdaki hallerde marka tescil edilemez:

a) Tescil için başvurusu yapılan marka, tescil edilmiş veya tescil için daha önce başvurusu yapılmış bir marka ile aynı ise ve aynı mal veya hizmetleri kapsıyorsa,

b) Tescil için başvurusu yapılan marka, tescil edilmiş veya tescil için daha önce başvurusu yapılmış bir marka ile aynı veya benzer ise ve tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış bir markanın kapsadığı mal veya hizmetlerle aynı veya benzer ise, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış markanın halk tarafından karıştırılma ihtimali varsa ve bu karıştırılma ihtimali tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış bir marka ile ilişkili olduğu ihtimalini de kapsıyorsa.

(1) Bu bende, "çeşit" ibaresinden sonra gelmek üzere 3/11/1995 tarih ve 4128 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle "vasf" ibaresi eklenmiş olup, metne işlenmiştir.

814

Marka sahibinin ticari vekili veya temsilcisi tarafından markanın kendi adına tescili için, marka sahibinin izni olmadan ve geçerli bir gerekçe gösterilmeden yapılan başvuru, marka sahibinin itirazı üzerine red edilir.

Tescilsiz bir markanın veya ticaret sırasında kullanılan bir başka işaretin sahibinin itiraz etmesi üzerine, tescili istenilen marka, aşağıdaki hallerde tescil edilmez.

a) Markanın tescili için yapılan başvuru tarihinden önce veya markanın tescili için yapılan başvuruda belirtilen rüçhan tarihinden önce bu işaret için hak elde edilmiş ise,

b) Belirtilen işaret, sahibine daha sonraki bir markanın kullanımını yasaklama hakkını veriyorsa,

Marka, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu daha önce yapılmış bir markanın aynı veya benzeri olmakla birlikte, farklı mallar veya hizmetlerde kullanılabilir. Ancak, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu yapılmış markanın, toplumda ulaştığı tanınırlık düzeyi nedeniyle haksız bir yararın sağlanabileceği, markanın itibarına zarar verebileceği veya tescil için başvurusu yapılmış markanın ayırt edici karakterini zedeleyici sonuçlar doğurabileceği durumda, tescil edilmiş veya tescil için başvurusu daha önce yapılmış bir marka sahibinin itirazı üzerine, farklı mal veya hizmetlerde kullanılacak olsa bile, sonraki markanın tescil başvurusu red edilir.

Tescil için başvurusu yapılmış markanın, başkasına ait kişi ismi, fotoğrafı, telif hakkı veya herhangi bir sınai mülkiyet hakkını kapsamı halinde, hak sahibinin itirazı üzerine tescil başvurusu reddedilir.

Ortak ve garanti markalarının sona ermesinden itibaren üç yıl içinde ortak marka veya garanti markası ile aynı veya benzeri olan marka tescil başvurusu itiraz üzerine reddedilir.

Bir markanın yenilenmesi nedeniyle koruma süresinin dolmasından sonra iki yıl içerisinde aynı veya benzer markanın, aynı veya benzer mal ve hizmetler için yapılan tescil başvurusu itiraz üzerine reddedilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Markanın Koruma Kapsamı

Marka tescilinden doğan hakların kapsamı

Madde 9 – (Değişik: 21/1/2009 – 5833/1 md.)

Marka tescilinden doğan haklar münhasıran marka sahibine aittir. Marka sahibi, aşağıda belirtilen fiillerin önlenmesini talep edebilir:

a) Markanın tescil kapsamına giren aynı mal ve/veya hizmetlerle ilgili olarak, tescilli marka ile aynı olan herhangi bir işaretin kullanılması.

b) Tescilli marka ile aynı veya benzer olan ve tescilli markanın kapsadığı mal ve/veya hizmetlerin aynı veya benzeri mal ve/veya hizmetleri kapsayan ve bu nedenle halk tarafından, işaret ile tescilli marka arasında ilişkilendirilme ihtimali de dahil, karıştırılma ihtimali bulunan herhangi bir işaretin kullanılması.

815

c) Tescilli marka ile aynı veya benzer olan ve tescilli markanın kapsamına giren mal ve/veya hizmetlerle benzer olmayan, ancak Türkiye'de ulaştığı tanınırlık düzeyi nedeniyle tescilli markanın itibarından dolayı haksız bir yarar elde edecek veya tescilli markanın itibarına zarar verecek veya tescilli markanın ayırt edici karakterini zedeleyecek nitelikteki herhangi bir işaretin kullanılması.

Aşağıda belirtilen durumlar, birinci fıkra hükmü uyarınca yasaklanabilir:

a) İşaretin mal veya ambalajı üzerine konulması.

b) İşareti taşıyan malın piyasaya sürülmesi veya bu amaçla stoklanması, teslim edilebileceğinin teklif edilmesi veya o işaret altında hizmetlerin sunulması veya sağlanması.

c) İşareti taşıyan malın gümrük bölgesine girmesi, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.

d) İşaretin, teşebbüsün iş evrakı ve reklamlarında kullanılması.

e) İşareti kullanan kişinin, işaretin kullanımına ilişkin hakkı veya mesru bir bağlantısı olmaması koşuluyla, işaretin aynı veya benzerinin internet ortamında ticari etki yaratacak biçimde, alan adı, yönlendirici kod, anahtar sözcük veya benzeri biçimlerde kullanılması.

Markanın sahibine sağladığı haklar, üçüncü kişilere karşı marka tescilinin yayın tarihi itibarıyla hüküm ifade eder. Marka tescil başvurusunun bültende yayımlanmasından sonra gerçekleşen ve marka tescilinin ilan edilmesi halinde yasaklanması söz konusu olabilecek fiiller nedeniyle başvuru sahibi, tazminat davası açmaya yetkilidir. Mahkeme, öne sürülen iddiaların geçerliliğine ilişkin olarak tescilin yayımlanmasından önce karar veremez.

Markanın sözlük veya başka başvuru eserlerinde yer alması

Madde 10 – Tescilli bir markanın, tescilli olduğu belirtilmeden bir sözlük, ansiklopedi veya bir başka başvuru eserinde, jenerik ad izlenimi verecek şekilde, yayımlanması durumunda, marka sahibinin talebi üzerine yayımcı, yayının sonraki ilk sayısında yanlışlığı düzeltir.

Ticari vekil veya temsilci adına tescilli markanın kullanımının yasaklanması

Madde 11 – Marka sahibinin ticari vekili veya temsilcisi adına, marka sahibinin izni alınmadan marka tescili yapılması halinde; marka sahibi kullanım için yetki vermemiş ise ve

816

ticari vekil veya temsilcinin hakkı bir gerekçesi yoksa, marka sahibinin markasının kullanılmasına itiraz etmek hakkı vardır.

Marka tescilinden doğan hakların kapsamında istisna

Madde 12 – Dürüstçe ve ticari veya sanayi konularıyla ilgili olarak kullanılmaları koşuluyla üçüncü kişilerin, ad ve adresini, mal veya hizmetlerle ilgili cins, kalite, miktar, kullanım amacı, değer, coğrafi kaynak, üretim veya sunuluş zamanı veya diğer niteliklere ilişkin açıklamaları kullanmaları marka sahibi tarafından engellenemez.

Marka tescilinden doğan hakların tüketilmesi

Madde 13 – Tescilli bir markanın tescil kapsamındaki mal üzerine konularak, marka sahibi tarafından veya onun izni ile Türkiye'de piyasaya sunulmasından sonra, mallarla ilgili fiiller marka tescilinden doğan hakkın kapsamı dışında kalır.

Marka sahibinin, birinci fıkra hükmüne girmesine rağmen, malın piyasaya sunulmasından sonra, üçüncü kişiler tarafından değiştirilerek veya kötüleştirilerek ticari amaçlı kullanmalarını önleme yetkisi vardır.

Markanın kullanılması

Madde 14 – (İptal: Anayasa Mahkemesinin 14/12/2016 tarihli ve E: 2016/148, K: 2016/189 sayılı Kararı ile.)

817

BEŞİNCİ BÖLÜM
Marka Tescilinden Doğan Haklarla
İlgili Hukuki İşlemler

Markanın hukuki işlemlere konu olması

Madde 15 – Tescilli bir marka, başkasına devir edilebilir, miras yolu ile intikal edebilir, kullanma hakkı lisans konusu olabilir, rehin edilebilir. Rehin hakkı bakımından Medeni Kanunun rehin hakkına ilişkin hükümleri uygulanır.

Tescilli bir marka üzerindeki sağlararası işlemler yazılı şekilde tabidir.

Markanın devri

Madde 16 – Marka, tescil edildiğini mal veya hizmetlerin tümü veya bir kısmı için devredilebilir.

Bir işletmenin aktif ve pasifleri ile birlikte devri, aksi kararlaştırılmamışsa, işletmeye ait markaların da devrini kapsar. Bu hüküm, işletmenin devrine, sözleşmeden doğan yükümlülük halinde uygulanır.

İkinci fıkra hükmü hariç olmak üzere, bir markanın devri, mahkeme kararının sonucu olan devir hariç, yazılı olarak yapılır ve devir sözleşmesi taraflarca imzalanır. Aksine sözleşmeler hükümsüzdür.

Markanın devri, mal veya hizmetlerin coğrafı kaynağı, kalitesi veya markanın kendisi ile ilgili olarak halkı yanılgıya düşürebilecek nitelikte ise, yeni marka sahibi halkı yanılgıya düşürmeyecek şekilde mal veya hizmetlerde marka tescilinin sınırlı bir hale getirilmesini kabul etmediği takdirde devir işlemleri Enstitü tarafından yapılmaz.

(İptal beşinci fıkra : Anayasa Mahkemesi'nin 13/5/2015 tarihli ve E: 2015/49, K:2015/46 sayılı Kararı ile.)

Devir, taraflardan birinin talebi üzerine, sicile kayıt edilir ve yayımlanır.

Devir, sicile kayıt edilmediği sürece, taraflar markanın tescilinden doğan yetkileri iyi niyetli üçüncü kişilere karşı ileri süremez.

Ticari vekil veya temsilci adına tescilli markanın devri

Madde 17 – Marka sahibinin izni olmadan onun ticari vekili veya temsilcisi adına marka tescil edilmesi halinde, ticari vekil veya temsilcinin haklı bir gerekçesi yoksa, marka sahibinin söz konusu tescilin kendi lehine devredilmesini isteme yetkisi vardır.

818

Markanın teminat olarak gösterilmesi

Madde 18 – Tescilli bir marka, işletmeden bağımsız olarak, teminat olarak gösterilebilir.

Markanın teminat olarak gösterilmesi, taraflardan birinin talebi üzerine, sicile kayıt edilir ve yayımlanır.

Haciz

Madde 19 – Tescilli bir marka işletmeden bağımsız olarak, haciz edilebilir.

Haciz sicile kayıt edilir ve yayımlanır.

Lisans

Madde 20 – Tescilli bir markanın kullanım hakkı, tescil edildiği mal veya hizmetlerin bir kısmı veya tamamı için lisans sözleşmesine konu olabilir.

Lisans şartları

Madde 21 – Lisans, inhisari lisans veya inhisari olmayan lisans şeklinde verilebilir.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, lisans inhisari değildir. Lisans veren markayı kendi kullanabileceği gibi, üçüncü kişilere aynı markaya ilişkin başka lisanslar da verebilir.

İnhisari lisans söz konusu olduğu zaman, lisans veren başkasına lisans veremez ve hakkını açıkça saklı tutmadıkça, kendisi de markayı kullanamaz.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa lisans sahipleri, lisansın doğan haklarını üçüncü kişilere devredemez veya alt lisans veremez.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa lisans hakkını alan kişi, markanın koruma süresinde markanın kullanılmasına ilişkin her türlü tasarrufla bulunabilir.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, inhisari lisansa sahip olan kişi, üçüncü bir kişi tarafından marka sahibinin markadan doğan haklarına, tecavüz edilmesi durumunda, marka sahibinin bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca açabileceği davaları, kendi adına açabilir. İnhisari olmayan lisans sahiplerinin, dava açma hakları yoktur.

Altıncı fıkra hükümlerine göre, markaya tecavüz dolayısıyla dava açma hakkı olmayan bir lisans alan, noter vasıtasıyla yapacağı bir bildirimle, gereken davayı

819

açmasını marka sahibinden isteyebilir. Marka sahibinin, bu talebi kabul etmemesi veya bildirim alındığı tarihten itibaren üç ay içinde, gerekli davanın açılmaması halinde, lisans alan yaptığı bildirimde de ekleyerek, kendi adına dava açabilir. Lisans alan, ciddi bir zarar tehlikesi karşısında ve söz konusu sürenin geçmesinden önce, ihtiyati tedbire karar verilmesini mahkemeden talep edebilir. Lisans alan, dava açtığı marka sahibine bildirir.

Marka sahibi, talimatlarıyla uygunluk içinde, lisans alan tarafından üretilen malın veya sunulan hizmetlerin kalitesini garanti edecek önlemleri alır.

Sözleşme şartlarının lisans alan tarafından ihlali halinde, tescilli bir markadan doğan haklar, lisans alana karşı, dava yoluyla ileri sürülebilir.

Lisans sicile kayıt edilmediği sürece, iyiniyetli üçüncü kişilere karşı ileri sürülemez.

Lisans sözleşmelerinde, bu Kanun Hükmünde Kararname ile konuya ilişkin diğer kanun, tüzük, yönetmelik ve tebliğlere aykırı hükümler bulunamaz. Bu tür düzenlemeler lisans tarihinden sonra yapılırsa dahi, lisans sözleşmelerindeki aykırı hükümler geçersiz sayılır.

Hukuki işlemlerin başvurulara uygulanması

Madde 22 – Devir, lisans, intikal, haciz, rehin ve marka sahibi hakkındaki değişiklikler ile ilgili hukuki işlemler marka başvurularına da uygulanır.

(Ek fıkra :22/6/2004 – 5194/14 md.) Bildirim adresinde bir değişiklik olması durumunda, adres değişikliğinin yazılı olarak Enstitüye bildirilmesi zorunludur. Bu bildirim yapılmaması halinde, Enstitüde mevcut en son adrese yapılmış bildirimler geçerlidir.

İKİNCİ KISIM
BAŞVURU
BİRİNCİ BÖLÜM
Marka Başvurusu ve Ekleri

Başvuru şartları

Madde 23 – Bir markanın tescil edilmesi için, aşağıda belirtilen unsurlar ile başvuruda bulunmak şarttır:

- Şekli ve kapsamı yönetmelikte belirlenen, başvuru sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri de içeren başvuru dilekçesi,
- Markanın yayına ve çoğaltmaya elverişli örneği,

820

- Markanın kullanılacağı malların veya hizmetlerin listesi,
- Başvuru ücretinin ödendiğini gösterir belge aslı,

- e) Sınıf veya sınıfların ücretinin ödendiğini gösterir belge aslı,
f) Marka vekili tayin edilmiş ise vekaletname,
g) Başvuru sahibi tüzel kişi ise imza sirküleri,
h) Başvuru sahibinin ticaretle uğraştığını gösterir belge,
Bir marka tescil başvurusunun geçerliliği için, başvuru ücretinin başvuru ile birlikte ödenmesi şarttır.
Her marka tescili için ayrı başvuru yapılması zorunludur.
Bir marka başvurusu ile birlikte veya daha sonra Enstitüye verilecek her türlü belge, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ilişkin yönetmelikte öngörülen hususları kapsar.

Sınıflandırma

Madde 24 – Markaların kullanılacağı mallar veya hizmetler, markaların tescili amaçları için malların veya hizmetlerin uluslararası sınıflandırmasına ilişkin esaslara göre sınıflandırılır. Sınıflandırma ile ilgili ilkeler yönetmelikte belirtilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Rüçhan Hakkı

Milletlerarası sözleşmelere dayanan başvurulardan doğan rüçhan hakları

Madde 25 – Paris Sözleşmesine dahil ülkelerden birine mensup veya bu ülkelerden birine mensup olmamakla birlikte onlardan birinde ikametgahı veya işler durumunda bir ticari müessesesi bulunan gerçek veya tüzel kişiler, bu ülkelerin herhangi birinde yetkili mercilere bir markanın tescili için usulüne uygun olarak yaptıkları başvuru tarihinden itibaren altı ay süreyle aynı marka için tescil belgesi almak üzere Türkiye’de başvuru yapma konusunda rüçhan hakkından yararlanır. Bu süre içinde kullanılmayan rüçhan hakları düşer.

Birinci fıkrada belirtilen süre içinde, rüçhan hakkına dayanılarak başvuru yapıldığı takdirde, rüçhan hakkının doğduğu tarihten itibaren üçüncü kişiler tarafından yapılacak rüçhan hakkına konu olan tescil başvurusunun mal veya hizmetler itibarıyla kapsamındaki başvurular ve bunlar adına yapılacak marka tescilleri hüküm ifade etmez.

821

Paris Sözleşmesine taraf bir ülke uyruğu olan gerçek veya tüzel kişi, Paris Sözleşmesine taraf olmayan bir ülkede marka tescili için geçerli bir başvuru yapmışsa, bu madde hükmüne göre, söz konusu başvurunun rüçhan hakkından yararlanır.

Sergilerde teşhir hakkından doğan rüçhan hakları

Madde 26 – Tescil başvurusundaki markanın kullanılacağı malları veya hizmetleri Türkiye’de açılan milli ve milletlerarası sergilerde veya Paris Sözleşmesine taraf ülkelerde açılan resmi veya resmi olarak tanınan sergilerde teşhir eden 3 üncü maddenin birinci fıkrasında yazılı gerçek veya tüzel kişiler, sergideki teşhir tarihinden itibaren altı ay içinde Türkiye’de marka tescil ettirmek için başvuru yapma konusunda rüçhan hakkından yararlanır.

Tescil başvurusunda belirtilen markanın kullanılacağı mallar veya hizmetler, sergide görünür şekilde resmi açılış tarihinden önce sergilenmişse rüçhan süresi, malların sergi yerine konulduğu veya hizmetin sergilendiği tarihten itibaren başlar.

Birinci fıkrada belirtilen sergilerden Türkiye’de açılanların yetkili mercileri, tescil başvurusundaki bir markanın kullanılacağı mallarını sergide teşhir edenlere veya hizmeti sergileyenlere, teşhir ettikleri malların çeşidini veya teşhir ettikleri hizmetlerin cinsini açıkça belirten ve malın veya hizmetin sergide görünür şekilde sergilendiği tarihi ve resmi açılış tarihini gösterir bir belge verir.

Yabancı ülkelerde teşhir edilen mallar veya hizmetler için, serginin açıldığı ülkenin yetkili mercileri tarafından düzenlenen ve üçüncü fıkrada yazılı hususları içeren bir belgenin verilmesi şarttır.

Başvurusu yapılmış veya tescil edilmiş bir markanın kullanılacağı malların Türkiye’de açılan sergilerde teşhir edilmesine ve sergi bittikten sonra ülkesine geri gönderilmesine engel olunmaz.

Bir sergide teşhir edilmiş, tescil başvurusu bulunan veya tescilli bir markanın kullanılacağı mallar veya hizmetler ile ilgili olarak birden çok başvuru yapılmışsa, bu durumda bu malları veya hizmetleri ilk sergileyen kişi, aynı zamanda sergilenmesi halinde ise ilk başvuruda bulunan kişi, rüçhan hakkından yararlanır.

Rüçhan hakkının hükmü

Madde 27 – 25 inci ve 26 ncı madde hükümlerine göre rüçhan hakkının hüküm ve sonuçları, rüçhan hakkının talep edildiği başvurunun tarihi itibarıyla doğar.

Rüçhan hakkının talep edilmesi ve belgelendirilmesi

Madde 28 – Başvuru sahibi, yararlanmak istediği rüçhan hakkını başvuru ile birlikte talep eder. Bununla ilgili rüçhan hakkı belgesini, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde vermediği takdirde rüçhan hakkından yararlanma talebi yapılmamış sayılır.

Sergi teşhir hakkına dayalı olarak alınmış bir rüçhan, 25 inci maddeye göre verilen rüçhan süresini uzatmaz.

822

ÜÇÜNCÜ KISIM

TESCİL İŞLEMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Başvurunun İncelenmesi

Şekli inceleme

Madde 29 – Enstitü, başvurunun 23 üncü maddede belirtilen şartlara uygunluğunu ve herhangi bir şekli eksikliğin bulunup bulunmadığını inceler. Enstitü 23 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkrası hükmü uyarınca herhangi bir eksikliğin olmadığına karar verirse, marka tescil başvurusu başvurunun Enstitüye veya onun yetkili kaldığı makama verildiği tarih, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir.

Rüçhan hakkı talep edilmişse, Enstitü tarafından 25 inci, 26 ncı ve 27 ncı madde hükümlerine göre ayrıca inceleme yapılır.

Şekli eksiklerin giderilmesi

Madde 30 – Bir başvuruda, 23 üncü maddede yer alan şartların yerine getirilmediği tespit edilirse, Enstitü söz konusu eksiklerin yönetmelikte öngörülen süre içinde giderilmesini başvuru sahibine bildirir.

Enstitü, 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru dilekçesinde başvuru sahibinin kimliğine ilişkin bilgilerin bulunmaması veya eksik bulunması yahut (b), (c), (d) bentlerinde belirtilen belgelerden herhangi birinin verilmemesi halinde, başvuruyu reddeder.

Enstitü tarafından giderilmesi istenen ve 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (e), (f), (g) ve (h) bentleri kapsamına giren eksiklerin, yönetmelikte öngörülen süre içinde giderilmiş olması koşuluyla, marka tescil başvurusu, başvurunun ilk yapıldığı tarih itibarıyla kesinleşir.

Rüçhan hakkına ilişkin eksiklerin giderilmemesi, sadece rüçhan hakkının yitirilmesi bakımından hüküm ifade eder.

Başvuru yapma hakkı yönünden inceleme

Madde 31 – 3 üncü madde kapsamına girmeyen gerçek veya tüzel kişilerin başvurusu reddedilir.

Red için kesin nedenler yönünden inceleme

Madde 32 – Enstitü, başvurunun şekli yönden hiç bir eksikliği bulunmadığına karar verirse, markanın kullanılacağı ve tescil kapsamına girmesi talep edilen mallar

823

veya hizmetlerin bir kısmı veya tamamı itibarıyla başvurunun özellikle 7 ncı madde hükümleriyle uygunluğunu inceler. Başvuru, 7 ncı maddeye göre, uygun görülmeyen mallar veya hizmetlerin tamamı veya bir kısmı itibarıyla reddedilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvurunun Yayınlanması

Başvurunun yayınlanması

Madde 33 – Başvuru şartları eksiksiz bir şekilde yerine getirilmiş ve 29, 30, 31 ve 32 ncı madde hükümlerine göre reddedilmemiş bir marka tescil başvurusu ilgili bültende yayımlanır.

Başvurunun birinci fıkrada belirtilen madde hükümlerine göre reddedilmesine, başvuru yayımlandıktan sonra karar verilirse, başvurunun reddedildiğine ilişkin karar ayrıca yayımlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Üçüncü Kişilerin Görüş ve İtirazları

Üçüncü kişilerin görüşleri

Madde 34 – Marka başvurusunun yayımından sonra, herhangi bir gerçek veya tüzel kişi veya herhangi bir grup veya hizmetleri temin edenler, üreticiler veya imalatçıları temsil eden bir organ, tacir veya tüketiciler, 7 nci maddeye göre, markanın tescil için yeterli nitelikleri taşımadığını belirten yazılı görüşlerini Enstitüye sunabilir. Ancak bu kişiler, Enstitü nezdinde işlemlere taraf olamaz.

İtiraz

Madde 35 – Tescil başvurusu yapılmış markanın 7 nci ve 8 inci madde hükümlerine göre tescil edilmemesi gerektiğinelişkin itirazlar ile başvurunun kötü niyetle yapıldığına ilişkin itirazlar ilgili kişiler tarafından marka başvurusunun yayımından itibaren üç ay içerisinde yapılır.

8 inci maddenin son fıkrası çerçevesinde yapılacak itiraz, ancak itiraz eden kişinin markasını bu süre içerisinde kullanmaması halinde reddedilir.

İtirazlar yazılı ve gerekçeli olarak yapılır. Enstitü itiraz sahibinden, yönetmelikte öngörülen sürede yerine getirilmek üzere, ek belge, kanıt ve gerekçeler isteyebilir.

824

Bu süre içerisinde istenilen ek belge, kanıt ve gerekçeler Enstitüye verilmediği takdirde itiraz yapılmamış sayılır.

İtirazın incelenmesi

Madde 36 – Enstitü, itirazları incelerken gerekli gördüğü süre ve sıklıkta tarafların itiraz ve karşı görüşlerini ilgili taraflara iletir ve yazılı görüşlerini alır.

Enstitü gerekli görürse tarafları uzlaşmak için biraraya getirir.

Enstitü, yapılan itirazı geçerli bulmazsa reddeder. İtiraz, başvuruda kullanılacağı belirtilen mallar veya hizmetlerden bir kısmıyla ilgili olarak geçerli bulunursa, bu mallar veya hizmetlere ilişkin olarak kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Marka Başvurusu İle İlgili Şekli İşlemler

Yanlışlıkların düzeltilmesi

Madde 37 – Başvuru sahibinin talebi üzerine, marka başvurusunda içerik, mal veya hizmetlerde değişiklikleri kapsayan; başvuru sahibinin adı ve adresindeki hatalar, imla hatalarına ilişkin yanlışlıkların düzeltilmesi, başvurunun incelenmesi işlemleri aşamasında yapılır.

Başvurunun geri çekilmesi

Madde 38 – Marka başvurusu, markanın tescil edilmesinden önce, başvuru sahibi tarafından geri çekilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Tescil

Tescil

Madde 39 – Bu Kanun Hükümünde Karamame ve ilgili yönetmelik hükümlerine göre başvurusunu eksiksiz yapmış veya eksiklerini gidirmiş ve süresi içerisinde hakkında itiraz yapılmamış veya yapılan itiraz kesin olarak reddedilmiş bir başvuru, tescil edilerek sicile kaydedilir. Başvuru sahibine "Marka Tescil Belgesi" verilir.

Sicil kaydında; marka örneği, başvuru tarihi, marka tescil numarası, markanın kullanılacağı mallar veya hizmetlerin listesi, mal veya hizmetlerin sınıf veya sınıfları, marka sahibinin ve varsa vekilinin adı, soyadı, uyruğu, tüzel kişilerde ticaret ünvanı ve hangi ülkenin kanunlarına göre kurulu olduğu, adresi, tescil tarihi, marka ve marka hakları ile ilgili bütün değişiklikler ve yönetmelikte öngörülen diğer hususlar yer alır.

825

Marka sicili alenidir. Talep edilmesi ve yönetmelikte öngörülen ücretin ödenmesi koşuluyla sicil örneği verilir.

Sicil kaydı yapılan marka ile ilgili bilgiler yönetmelikte şekil ve şartları belirtildiği biçimde ve ikinci fıkrada yer alan unsurları da kapsamak üzere yayımlanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Markanın Koruma Süresi ve Marka Tescilinin Yenilenmesi

Markanın koruma süresi

Madde 40 – Tescilli markanın koruma süresi başvuru tarihinden itibaren on yıldır. Bu süre, onar yıllık dönemler halinde yenilenir.

Yenileme

Madde 41 – Koruma süresi sona eren marka, sahibinin veya onun yetkili kıldığı vekilin talebi ve yönetmelikte öngörülen yenileme ücretinin ödenmesi koşuluyla yenilenir.

Enstitü, tescil süresinin dolmakta olduğunu, sürenin bitiminden önce ve yönetmelikte öngörülen süre içinde, marka hakkı sahibine haber verir. Enstitünün bu bilgiyi vermemiş olması, Enstitüye herhangi bir sorumluluk getirmez.

Yenileme talebinin yapılması ve yenileme ücretinin ödenmesi, koruma süresinin sona erdiği ayın son gününden önceki altı ay içinde gerçekleştirilir. Bu sürenin kaçırılması durumunda, yenileme talebi, ek bir ücretin ödenmesi koşuluyla, koruma süresinin sona erdiği ayın son gününden itibaren altı aylık süre uzatımı içinde de yapılabilir.

Yenileme süresi mevcut tescilin sona erdiği gün başlar. Yenileme sicile kayıt edilir ve yayımlanır.

Koruma süresinin bitiminden itibaren altı aylık süre içerisinde yenilenmeyen markalar hükümsüz sayılır.

BEŞİNCİ KISIM

MARKANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ VE MARKA HAKKININ SONA ERMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Markanın Hükümsüzlüğü

Hükümsüzlük halleri

Madde 42 – Aşağıdaki hallerde markanın hükümsüz sayılmasına yetkili mahkeme tarafından karar verilir:

a) 7 ci maddede sayılan haller. (Ancak, 7 nci maddenin (1) bendinde belirtilen tanınmış markalarla ilgili davanın tescil tarihinden itibaren 5 yıl içerisinde açılması gerekir. Markanın tescilinde kötü niyet varsa iptal davası süreye bağlı değildir.)⁽¹⁾

b) 8 inci maddede sayılan haller. (Ancak, 8 inci maddenin son fıkrası çerçevesinde açılan davada önceki hak sahibi koruma süresinin bitiminden itibaren 2 yıl içerisinde markasını kullanmamışsa bu bir hükümsüzlük nedeni sayılmaz.)

(1) Bu bende; "davanın" ibaresinden sonra gelmek üzere 3/11/1995 tarih ve 4128 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile " tescil tarihinden itibaren" ibaresi eklenmiş olup, metne işlenmiştir.

826

c) (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 9/4/2014 tarihli ve E: 2013/147, K: 2014/75 sayılı Kararı ile.)

d) Marka sahibinin davranışları nedeniyle, marka mal ve hizmetler için yaygın bir ad haline gelmiş ise,

e) Hak sahibi veya yetkili kıldığı kişi tarafından kullanım sonucunda tescil edildiği mal ve hizmetlerin niteliği, kalitesi, üretim yeri ve coğrafi kaynağı konusunda halkta yanlış anlama ihtimali var ise,

f) 59 uncu maddede aykırı kullanım.

Hükümsüzlük nedenleri, markanın tescil edildiği bir kısım mal veya hizmete ilişkin bulunuyorsa, yalnız o mal veya hizmet ile ilgili olarak kısmi hükümsüzlüğe karar verilir.

(Ek fıkra : 3/11/1995 - 4128/5 md.;Değişik:22/6/2004 – 5194/15 md.) Bir marka tescil tarihinden önce kullanılmış ve tescille konu mallar veya hizmetlerle ilgili olarak bu kullanım sonucu ayırt edici bir nitelik kazanmış ise 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (c) ve (d) bentlerine göre tescilli hükümsüz sayılmaz.

Hükümsüzlük talebi

Madde 43 – Markanın hükümsüzlüğünü, ilgili mahkemeden, zarar gören kişiler, Cumhuriyet savcılarını veya ilgili resmi makamlar isteyebilir.

Hükümsüzlüğün etkisi

Madde 44 – Markanın hükümsüzlüğüne karar verilmesi halinde, kararın sonuçları geçmişte etkilidir.

Marka sahibinin kötü niyetli olarak hareket etmesinden kaynaklanan, zararın giderilmesine ilişkin tazminat talepleri saklı kalmak üzere, hükümsüzlüğün geriye dönük etkisi, aşağıdaki durumları etkilemez:

a) Markanın hükümsüz sayılmasından önce, bir markaya tecavüz sebebiyle verilen hukuken kesinleşmiş ve uygulanmış kararlar,

b) Markanın hükümsüzlüğüne karar verilmeden önce, yapılmış ve uygulanmış sözleşmeler. (Ancak, hal ve şartlara göre, haklı sebepler ve hakkaniyet düşüncesi ile sözleşme uyarınca ödenmiş bedelin kısmen veya tamamen iadesi mümkündür.)

Bir markanın hükümsüzlüğüne ilişkin kesinleşmiş karar, herkese karşı hüküm doğurur.

827

İKİNCİ BÖLÜM

Marka Hakkının Sona Ermesi

Sona ermenin sebepleri

Madde 45 – Marka hakkı;

a) Koruma süresinin dolması ve markanın süresi içinde yenilenmemesi,

b) Marka sahibinin marka hakkından vazgeçmesi,

nedenlerinden birinin gerçekleşmesi ile sona erer.

Marka hakkının sona ermesi, sona erme sebebinin gerçekleşmiş olduğu andan itibaren hüküm ifade eder. Marka hakkının sona ermesi, ilgili bültende yayınlanır.

Marka hakkından vazgeçme

Madde 46 – Marka sahibi, markanın kullanılacağı malların ve/veya hizmetlerin tamamından veya bir kısmından vazgeçebilir.

Vazgeçmenin yazılı olarak Enstitü'ye bildirilmesi gerekir. Vazgeçme, Marka Siciline kayıt tarihi itibarıyla hüküm doğurur.

Marka Siciline kayıt edilmiş hakların ve lisans sahiplerinin izni olmadıkça, marka sahibi marka hakkından vazgeçemez.

Marka üzerinde, bir üçüncü kişi tarafından hak sahipliği iddia edilmekte ise, onun izni olmadıkça, marka hakkından vazgeçilemez.

ALTINCI KISIM

ENSTİTÜ KARARLARINA İTİRAZ

İtiraz

Madde 47 – Enstitü kararlarına karşı itiraz edilebilir.

Sonuçlanmayan kararlarla ilgili itiraz yapılabilmesi için, söz konusu karara ayrı itiraz yapılmasına izin verilmelidir.

İtiraza yetkili kişiler

Madde 48 – Enstitü tarafından alınacak kararlardan zarar gören kişiler, kararlara karşı Enstitü nezdinde itiraz yapabilir. Alınan kararlarla ilgili işlemlere taraf diğer kişiler doğrudan itiraz yetkisine sahiptir.

828

İtiraz şekli ve zamanı

Madde 49 – İtiraz, kararın bildiriminden sonraki iki ay içerisinde yazılı olarak Enstitüye yapılır. İtirazın değerlendirilmesi için, itiraz ücretinin itiraz sırasında ödenmesi gerekir. Kararın bildiriminden sonraki iki ay içinde, itiraz konusunun gerekçeleri yazılı olarak verilir. Bu süre içinde gerekçelerin verilmemesi halinde itiraz yapılmamış sayılır.

İlgili dairesinin düzeltme kararı

Madde 50 – Enstitü ilgili dairesi, itirazın haklı olduğuna ve doğruluğuna ikna olursa, kararını düzeltir. Bu durum, alınan kararlarla ilgili işlemlere doğrudan taraf olmayan kişilerin itirazı halinde uygulanmaz.

Enstitünün ilgili dairesi yapılan itirazı kabul etmezse, itirazı herhangi bir yorumda bulunmaksızın, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kuruluna gönderir.

İtirazların incelenmesi

Madde 51 – İtiraz, incelenebilir nitelikte ise, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu, itirazın incelenmesi işlemlerini başlatır.

Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu, yönetmelikte öngörülen süre içinde, diğer taraf veya makam tarafından ileri sürülen görüşler hakkında, tarafları görüşlerini bildirmeye davet eder.

İtiraz hakkında karar

Madde 52 – İtirazın incelenmesinden sonra, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu, itiraz hakkında kararını verir.

Kararlara karşı dava açılması

Madde 53 – Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun, 47 ila 52 nci maddelerde belirtilen itiraz işlemleri ile ilgili kesinleşen kararlara karşı, kesinleşen kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde, yetkili mahkemede dava açılabilir.

YEDİNCİ KISIM

GARANTİ MARKALARI VE ORTAK MARKALAR

Garanti markaları

Madde 54 – Garanti markası, marka sahibinin kontrolü altında birçok işletme tarafından o işletmelerin ortak özelliklerini, üretim usullerini, coğrafi menşelerini ve kalitesini garanti etmeye yarayan işarettir.

829/830-1

Garanti markasının marka sahibinin veya marka sahibine iktisaden bağlı olan bir işletmenin mal veya hizmetlerinde kullanılması yasaktır.

Ortak marka

Madde 55 – Ortak marka, üretim veya ticaret veya hizmet işletmelerinden oluşan bir grup tarafından kullanılan işarettir.

Ortak marka gruptaki işletmelerin mal veya hizmetlerini diğer işletmelerin mal veya hizmetlerinden ayırt etmeye yarar.

Garanti markası veya ortak marka teknik yönetmeliği

Madde 56 – Bir garanti markasının veya ortak markanın tescili için başvuru ile birlikte markanın kullanılma usul ve şeklini gösterir bir teknik yönetmeliğin verilmesi zorunludur.

Garanti markası teknik yönetmeliği markanın garanti edilen mal veya hizmetlerin ortak özellikleri hakkında hükümler içerir ve markanın kullanılmasının kontrolünün yapılma şekillerini ve gerektiğinde uygulanacak cezaları öngörür.

Ortak marka teknik yönetmeliğinde, ortak markayı kullanmaya yetkili olan işletmeler belirtilir. Ortak markanın tescili için ortak marka sahipleri birlikte hareket eder.

Ortak markanın yenilenmesi için ortaklardan birinin başvurması yeterlidir.

Teknik yönetmeliğin değiştirilmesi

Madde 57 – Teknik yönetmelikte yapılacak değişiklikler Enstitü tarafından onaylanmadıkça uygulanamaz.

Teknik yönetmelikte yapılması istenilen değişiklikler, 56 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına veya kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı olması halinde, Enstitü tarafından değişiklik talebi reddedilir.

Kararın hükmünde kararnameye aykırı teknik yönetmelik

Madde 58 – Teknik yönetmelik, 56 ncı maddede öngörülen şartları içermeyi takdirde, teknik yönetmelikte gerekli değişiklikleri yapması, Enstitü tarafından marka sahibine bildirilir. Marka sahibi bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde gerekli değişiklikleri yapmaz ve teknik yönetmeliği düzeltmez ise, garanti markası veya ortak markanın tescili talebi red edilir.

Teknik yönetmeliğe aykırı kullanma

Madde 59 – Marka sahibi, garanti markasının veya ortak markanın belirli bir sürede teknik yönetmeliğe aykırı olarak kullanılmasına göz yumar ve taraflardan birinin başvurusu üzerine mahkemece tanınacak süre içinde, söz konusu aykırı kullanım düzeltilmediği takdirde, marka, tanınan süre sonunda mahkeme tarafından iptal edilir.

Devir ve lisans

Madde 60 – Garanti markasının veya ortak markanın devri veya bir ortak markada lisans verilmesi, Marka Siciline kayıt halinde geçerlidir.

830-2

SEKİZİNCİ KISIM
MARKA HAKKINA TECAVÜZ DURUMLARI

Marka hakkına tecavüz sayılan fiiller

Madde 61 – (Değişik: 21/1/2009 – 5833/2 md.)

Aşağıda sayılan fiiller marka hakkına tecavüz sayılır:

- Marka sahibinin izni olmaksızın, markayı 9 uncu maddede belirtilen biçimlerde kullanmak.
- Marka sahibinin izni olmaksızın, markayı veya ayırt edilmeyecek derecede benzerini kullanmak suretiyle markayı taklit etmek.
- Markayı veya ayırt edilmeyecek derecede benzerini kullanmak suretiyle markanın taklit edildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, dağıtmak veya bir başka şekilde ticaret alanına çıkarmak veya bu amaçlar için gümrük bölgesine yerleştirmek, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutmak veya ticari amaçla elde bulundurmak.
- Marka sahibi tarafından lisans yoluyla verilmiş hakları izinsiz genişletmek veya bu hakları üçüncü kişilere devretmek.

Ceza hükümleri ⁽¹⁾

Madde 61/A – (Ek : 3/11/1995 - 4128/5 md.;Değişik: 21/1/2009 – 5833/3 md.)

Başkasına ait marka hakkına iltibas veya iltibas suretiyle tecavüz ederek mal veya hizmet üreten, satışa arz eden veya satan kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Marka koruması olan eşya veya ambalajı üzerine konulmuş marka koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişi hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Yetkisi olmadığı halde başkasına ait marka hakkı üzerinde satmak, devretmek, kiralamak veya rehnemek suretiyle tasarrufta bulunan kişi iki yıldan dört yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlardan dolayı cezaya hükmedebilmek için markanın Türkiye’de tescilli olması şarttır.

Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır.

Üzerinde başkasının hak sahibi olduğu marka taklit edilerek üretilmiş malı satışa arz eden veya satan kişinin bu malı nereden temin ettiğini bildirmesi ve bu suretle üretenlerin ortaya çıkarılmasını ve üretilmiş mallara elkonulmasını sağlaması halinde hakkında cezaya hükmolunmaz.

Marka sahibinin talepleri

Madde 62 – Marka hakkı tecavüze uğrayan marka sahibi, mahkemeden, aşağıdaki taleplerde bulunabilir:

- Marka hakkına tecavüz fiillerinin durdurulması,
- Tecavüzün giderilmesi ve maddi ve manevi zararın tazmini,

(1) Bu madde başlığı, 21/1/2009 tarihli ve 5833 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin hükmüdür.

831

(Değişik : 3/11/1995 - 4128/5 md.) Marka hakkına tecavüz dolayısı ile üretilmesi veya kullanılması cezayı gerektiren eşya ile bu eşyaları üretmeye yarayan araç, cihaz, makine gibi vasıtalara el koyulması talebi.

d) (c) bendi uyarınca el konulan ürünler üzerinde kendisine mülkiyet hakkının tanınması, (Bu durumda, söz konusu ürünlerin değeri, tazminat miktarından düşülür. Bu değer, kabul edilen tazminatı aştığı zaman, marka sahibinin fazlayı karşı tarafa ödemesi gerekir.)

(Değişik : 3/11/1995 - 4128/5 md.) Marka hakkına tecavüzün devamını önlemek üzere tedbirlerin alınması, özellikle bu maddenin (c) bendine göre el koyulan ürünlerin ve araçların üzerlerindeki markaların silinmesi veya marka hakkına tecavüzün önlenmesi için kaçınılmaz ise imhası talebi.

f) Marka hakkına tecavüz eden kişi aleyhine verilen mahkeme kararının, masrafları tecavüz eden tarafından karşılanarak, ilgililere tebliğ edilmesi ve kamuya yayın yoluyla duyurulması.

Hukuk davalarında yetkili mahkeme

Madde 63 – Marka sahibi tarafından, üçüncü kişiler aleyhine açılacak hukuk davalarında yetkili mahkeme, davacının ikametgahının olduğu veya suçun işlendiği veya tecavüz fiilinin etkilerinin görüldüğü yerdeki mahkemedir.

Davacının Türkiye’de ikamet etmemesi halinde, yetkili mahkeme, sicilde kayıtlı vekilin iş yerinin bulunduğu yerdeki ve eğer vekillik kaydı silinmiş ise, Enstitünün merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemedir.

Üçüncü kişiler tarafından marka başvurusu veya marka sahibi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, davalının ikametgahının bulunduğu yerdeki mahkemedir. Marka başvurusu veya marka sahibinin Türkiye’de ikamet etmemesi halinde, ikinci fıkraya hükmü uygulanır.

Birden fazla mahkemenin yetkili olduğu durumda, yetkili mahkeme, ilk davanın açıldığı mahkemedir.

Tazminat

Madde 64 – Marka sahibinin izni olmaksızın, marka taklit edilerek üretilen ürünü üreten, satan, dağıtan veya başka bir şekilde ticaret alanına çıkaran veya bu amaçlar için ithal eden veya ticari amaçla elde bulunduran kişi, hukuka aykırılığı gidermek ve sebep olduğu zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Taklit markayı herhangi bir şekilde kullanmakta olan kişi, marka sahibinin markanın varlığından ve tecavüzden kendisini haberdar etmesi ve tecavüzü durdurmasını talep etmesi halinde veya kullanmanın kusurlu bir davranış teşkil etmesi halinde, sebep olduğu zararın tazmin etmekte yükümlüdür.

Tecavüzü kanıtlayan belgeler

Madde 65 – Marka sahibi, markanın kendi izni olmaksızın taklit edilerek kullanılması sonucunda uğramış olduğu zarar miktarının belirlenmesi için tazminat yükümlüsünden markanın kullanılması ile ilgili belgeleri vermesini talep edebilir.

832

Yoksun kalınan kazanç

Madde 66 – Marka sahibinin uğradığı zarar, sadece fiili kaybın değerini değil, ayrıca marka hakkına tecavüz dolayısıyla yoksun kalınan kazancı da kapsar.

Yoksun kalınan kazanç, zarar gören marka sahibinin seçimine bağlı olarak, aşağıdaki değerlendirme usullerinden birine göre hesap edilir:

- Marka hakkına tecavüz edenin rekabeti olmasaydı, marka sahibinin markanın kullanılması ile elde edilebileceği muhtemel gelire göre,
  - Marka hakkına tecavüz edenin, markayı kullanmak yoluyla elde ettiği kazançta göre,
  - Marka hakkına tecavüz edenin, markayı bir lisans anlaşması ile hukuka uygun şekilde kullanmış olması halinde ödemesi gereken lisans bedeline göre,
- Yoksun kalınan kazancın hesaplanmasında, özellikle markanın ekonomik önemi, marka hakkına tecavüz edildiği anda geçerlilik süresi ve tecavüz sırasında markaya ilişkin lisansların sayısı ve çeşidi gibi etkenler göz önünde tutulur.

Yoksun kalınan kazancın artırımı

Madde 67 – Marka üzerinde tasarruf yetkisi olan kişi, yoksun kalınan kazancın hesaplanmasında, 66 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) veya (b) veya (c) bendlerinde belirtilen değerlendirme usullerinden birini seçmişse; mahkeme, ürünün satışında markanın ekonomik bakımdan önemli bir katkısının bulunduğu kanaatine vardığı takdirde, kazancın hesaplanmasında makul bir payın daha eklenmesine karar verir.

Markanın ilgili ürüne ekonomik bakımdan önemli bir katkısının olduğunun kabul edilebilmesi için, ilgili ürüne olan talebin oluşmasında markanın belirleyici etken olduğunun anlaşılması gerekir.

Markanın itibarı

Madde 68 – Marka hakkına tecavüz eden tarafından markanın kötü veya uygun olmayan bir şekilde kullanılması sonucunda, markanın itibarı zarara uğrarsa, marka sahibi, bu nedenle, ayrıca tazminat isteyebilir.

Dava açılmayacak kişiler

Madde 69 – Marka sahibi, sebep olduğu zarardan dolayı marka sahibine tazminat ödemiş olan kişi tarafından piyasaya sürülmüş ürünleri kullanan kişilere karşı, Kanun Hükmünde Kararameenin bu bölümünde yer alan davaları açamaz.

833

Zamanaşımı

Madde 70 – Marka hakkına tecavüzden doğan özel hukuka ilişkin taleplerde, zamanaşımı süresi için, Borçlar Kanununun zamanaşımına ilişkin hükümleri uygulanır.

Görevli ve yetkili mahkeme

Madde 71 – (Değişik:22/6/2004 – 5194/17 md.)

Bu Kanun Hükmünde Kararname öngörülen davalarda, görevli mahkeme ihtisas mahkemeleridir. Bu mahkemeler tek hâkimli olarak görev yaparlar. Asliye hukuk ve asliye ceza mahkemelerinden hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendirileceği ve bu mahkemelerin yargı çevresini, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu belirler.

Enstitünün bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre aldığı bütün kararlara karşı açılacak davalarda ve Enstitünün kararlarından zarar gören üçüncü kişilerin Enstitü aleyhine açacakları davalarda görevli ve yetkili mahkeme, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mahkemelerden Ankara ihtisas mahkemeleridir.

Hükümün ilanı

Madde 72 – Dava sonucunda haklı çıkan taraf, haklı bir sebebin veya menfaatin bulunması halinde, masrafları karşı tarafa ait olmak üzere kesinleşmiş kararın günlük gazete veya benzeri vasıtalarla tamamen veya özet olarak ilan edilmesini talep etmek hakkına sahiptir.

İlanın şekli ve kapsamı kararda tesbit edilir. İlan hakkı, kararın kesinleşmesinden sonra üç ay içinde talep edilmezse düşer.

Lisans alanın dava açması ve şartları

Madde 73 – Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, inhisari lisansa sahip olan kişi, üçüncü bir kişi tarafından marka sahibinin marka hakkına tecavüz edilmesi durumunda, marka sahibinin bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca açabileceği davaları, kendi adına açabilir. İnhisari olmayan lisans sahibi olanların, dava açma hakları yoktur.

Birinci fıkraya uyarınca, marka hakkına tecavüz dolayısıyla dava açma hakkı olmayan bir lisans alan, noter vasıtasıyla yapacağı bir bildirimle, gereken davayı açmasını marka sahibinden isteyebilir.

Marka sahibinin, yukarıdaki fıkrada belirtilen talebi kabul etmemesi veya bildirim alındığı tarihten itibaren üç ay içinde gerekli davanın açılmaması halinde, lisans alan yaptığı bildirimini de ekleyerek, kendi adına dava açabilir.

834

Lisans alan, ciddi bir zarar tehlikesi karşısında ve söz konusu sürenin geçmesinden önce, ihtiyati tedbire karar verilmesini mahkemeden talep edebilir.

Üçüncü fıkraya uyarınca dava açan lisans alanın, dava açtığını marka sahibine bildirmesi gerekir.

Marka hakkına tecavüzün mevcut olmadığı hakkında dava ve şartları

Madde 74 – Menfaati olan herkes, marka sahibine karşı dava açarak, fiillerinin marka hakkına tecavüz teşkil etmediğine karar verilmesini talep edebilir.

Birinci fıkrada belirtilen davanın açılmasından önce, kendisinin Türkiye’de giriştiği veya girişeceği sınav faaliyeti sonucu üretilen ürünlerde kullanacağı markanın, başkasına ait bir marka hakkına tecavüz teşkil edip etmediği hakkında, marka sahibinden görüşlerini bildirmesini noter aracılığı ile talep eder.

Bu talebin marka sahibine tebliğinden itibaren bir ay içinde marka sahibinin cevap vermemesi veya verilen cevabın menfaat sahibi kişi tarafından kabul edilmemesi halinde, menfaat sahibi birinci fıkraya göre dava açar.

Birinci fıkrada belirtilen dava, marka hakkına tecavüzden dolayı kendisine karşı dava açılmış bir kişi tarafından açılmaz.

Dava, marka üzerinde hak sahibi bulunan ve Marka Siciline kayıt edilmiş olan bütün hak sahiplerine tebliğ edilir.

Bu maddede belirtilen dava, markanın hükümsüzlüğü davasıyla birlikte de açılabilir.

Delillerin Tesbiti⁽¹⁾

Madde 75 – Marka hakkına tecavüzü ileri sürmeye yetkili olan kişi, bu haklara tecavüz sayılabilecek olayların tesbitini mahkemeden isteyebilir.

İhtiyati tedbir talebi

Madde 76 – Bu Kanun Hükmünde Kararname öngörülen türde dava açan veya açacak olan kişiler, dava konusu markanın kendi marka haklarına tecavüz teşkil edecek şekilde Türkiye’de kullanılmakta olduğunu veya kullanılması için ciddi ve etkin çalışmalar yapıldığını ispat etmek şartıyla, davanın etkinliğini temin etmek üzere, ihtiyati tedbire karar verilmesini talep edebilir.

İhtiyati tedbir talebi, dava açılmadan önce veya dava ile birlikte veya daha sonra yapılabilir. İhtiyati tedbir talebi, davadan ayrı olarak incelenir.

(1) Bu madde başlığı "Delillerin tesbiti davası" iken, 22/6/2004 tarihli ve 5194 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

835

İhtiyati tedbirin niteliği

Madde 77 – İhtiyati tedbirler, verilecek hükmün etkinliğini tamamen sağlayacak nitelikte olmalı ve özellikle aşağıda belirtilen tedbirleri kapsamalıdır:

a) Davacının marka hakkına tecavüz teşkil eden fiillerin durdurulması,
b) Marka hakkına tecavüz edilerek üretilen veya ithal edilen şeylere Türkiye sınırları içinde veya gümrük ve serbest liman veya bölge gibi olanlar dahil, buldukları her yerde el konulması ve bunların saklanması,
c) Herhangi bir zararın tazmini bakımından teminat verilmesi.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin uygulanması

Madde 78 – Tesbit talepleri ve ihtiyati tedbirlerle ilgili diğer hususlarda Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır. (1)

Gümrüklerde el koyma

Madde 79 – Hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taktik markalı mallara, ithalat veya ihracat sırasında hak sahibinin talebi üzerine, gümrük idareleri tarafından ihtiyati tedbir niteliğinde el konulabilir.

El koyma ile ilgili uygulama bu konuda çıkarılacak mevzuatta düzenlenir.

Gümrük İdarelerindeki tedbir, el koyma kararının tebliğinden itibaren on gün içinde esas hakkında ihtisas mahkemesinde dava açılmaz veya mahkemeden tedbir niteliğinde karar alınmazsa idarenin el koyma kararı ortadan kalkar.

DOKUZUNCU KISIM

İŞLEM YETKİSİ OLAN KİŞİLER VE MARKA VEKİLLERİ

İşlem yetkisi olan kişiler

Madde 80 – Aşağıda belirtilen kişiler marka konuları ile ilgili olarak Enstitü nezdinde işlem yapabilir:

a) Gerçek veya tüzel kişiler, Tüzel kişiler, yetkili organları tarafından tayin edilen kişi veya kişilerce temsil edilir.

b) Marka vekilleri.

İkametgahı yurt dışında bulunan kişiler ancak marka vekilleri vasıtasıyla temsil edilir.

Marka vekili tayin edilmesi halinde, tüm işlemler marka vekili vasıtasıyla yapılır. Marka vekiline yapılan tebligat asile yapılmış sayılır.

(1) Bu maddede geçen “Tesbit davaları” ibaresi, 22/6/2004 tarihli ve 5194 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle “Tesbit talepleri” şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

836

ONUNCU KISIM
ÜCRETLERİN ÖDENMESİ VE HUKUKİ SONUÇLARI

Ücretlerin ödeme süreleri ve sonuçları

Madde 81 – Yönetmelikte öngörülen marka başvurusu ve tescil edilmiş bir marka ile ilgili ücretler, başvuru sahibi veya marka sahibi veya varsa sicilde kayıtlı vekili tarafından ödenir.

Bir markanın tescil edilmesi ile ilgili işlemler için ödenmesi gereken ücretin, bu Kanun Hükmünde Kararıyla belirtilen süreler içinde ödenmemesi halinde, marka başvurusu geri çekilmiş kabul edilir.

ONBİRİNCİ KISIM
SON HÜKÜMLER

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 82 – (Değişik : 3/11/1995 - 4128/5 md.) 3/3/1965 tarihli ve 551 sayılı Markalar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Geçici Madde 1 – Bu Kanun Hükmünde Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış marka başvuruları hakkında, başvuru tarihindeki Kanun hükümleri uygulanır.

Bu Kanun Hükmünde Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış ve sicile kaydedilmiş devir, intikal ve lisans işlemlerinden dolayı kazanılmış haklar saklı kalmak üzere, bu çeşit işlemlerde meydana gelecek değişiklikler için bu Kanun Hükmünde Kararın hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2 – Hizmet markalarını fiilen kullananlar, bu Kanun Hükmünde Kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç oniki ay içinde, söz konusu hizmet markasını kullandıklarını kanıtlayacak resmi belgeleri de eklemek suretiyle hizmet markasının tescilini talep edebilecektir.

Enstitü, oniki aylık süre dolduktan sonra, hizmet markası sahiplerinin taleplerini ilk kullanım tarihlerini de dikkate alarak değerlendirir.

Geçici Madde 3 – Bu Kanun Hükmünde Kararın uygulanması bakımından, ihtisas mahkemeleri kuruluncaya kadar, asliye ticaret ve asliye ceza mahkemelerinin hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendirileceği ve bu mahkemelerin yargı çevresi Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenir.

Yürürlük

Madde 83 – Bu Kanun Hükmünde Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 84 – Bu Kanun Hükmünde Kararın hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

836-1/844-3

556 SAYILI KHK'YE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL
EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ
GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	556 sayılı KHK'nin değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4128	—	7/11/1995
5194	5,7, 22, 42, 61/A,71,75,78	26/6/2004
5833	9, 61, 61/A	28/1/2009
Anayasa Mahkemesi'nin 9/4/2014 tarihli ve E.: 2013/147, K.: 2014/75 sayılı Kararı	42	24/7/2014
Anayasa Mahkemesi'nin 13/5/2015 tarihli ve E.: 2015/49, K.: 2015/46 sayılı Kararı	16	15/5/2015
Anayasa Mahkemesi'nin 27/5/2015 tarihli ve E.: 2015/33, K.: 2015/50 sayılı Kararı	7	2/6/2015
Anayasa Mahkemesinin 14/12/2016 tarihli ve E.: 2016/148, K.: 2016/189 sayılı Kararı	14	6/1/2017